

1-1

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

TER BESLISSING

Datum

Kenmerk

DGBI-I&K / 45530968

ZK 0000052100

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

BNC-fiche over de Verordening
supercomputerinitiatief kunstmatige intelligentie

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 24 januari 2024 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) het AI-innovatiepakket gepubliceerd. Bijgevoegd BNC-fiche over de Verordening supercomputerinitiatief kunstmatige intelligentie zal 21 februari worden besproken in het BNC-overleg en op 27 februari in de CoCo. Op 1 maart ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad waarna het naar de Kamer zal worden gestuurd. Over de AI-mededeling, tevens onderdeel van het AI-innovatiepakket, wordt u separaat geïnformeerd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegd concept BNC-fiche.

Kernpunten

- Het voorstel voor een Verordening supercomputerinitiatief kunstmatige intelligentie is onderdeel van een breder AI-innovatiepakket dat ook een Mededeling over het stimuleren van startups en innovatie op het gebied van betrouwbare AI en een besluit van de Commissie tot oprichting van de AI Office bevat.
- Het voorstel gaat over het opzetten en exploiteren van "factories" voor kunstmatige intelligentie (AI) binnen de gemeenschappelijke onderneming voor High Performance Computing.
- Dit betreft een voorgestelde pijler die aanvullende inhoudelijke activiteiten bepaalt van de gemeenschappelijke onderneming, bovenop de reeds bestaande pijlers hiervan.
- De Commissie ziet hiervoor noodzaak omdat het bouwen en onderhouden van een HPC-ecosysteem van wereldklasse te complex is en te hoge kosten met zich meedraagt voor individuele lidstaten.

Met het voorstel wil de Commissie een competitief en innovatief Europees AI-startup-, innovatie- en wetenschapsecosysteem bevorderen waar startups, innovators en onderzoekers nauw kunnen samenwerken, toegang hebben tot data, rekenkracht, algoritmen en talent en investeringen kunnen aantrekken in de EU.

Kenmerk
DGBI / 45530968

- De voorgestelde maatregelen vereisen geen nieuw budget, maar enkel eenerschikking van een deel van de reeds beschikbare middelen in de gemeenschappelijke onderneming van de Commissie.
- Het voorstel wordt door het kabinet verwelkomd. Belangrijkste aandachtspunt is de verhouding van het voorstel tot bestaande activiteiten.

Toelichting

- Het voorstel voegt een nieuwe pijler toe aan het bestaande instrumentarium, die voorziet in het opzetten en exploiteren van "fabrieken" voor kunstmatige intelligentie (AI). Deze "AI-factories" zijn open ecosystemen die worden gevormd rond Europese publieke supercomputers en bijbehorende datacenters of worden verbonden via hogesnelheidsnetwerken. Deze ecosystemen moeten het nodige talent en materialen samenbrengen die nodig zijn voor de ontwikkeling van generatieve AI-modellen en toepassingen.
- Het kabinet staat inhoudelijk achter de noodzaak om "AI-factories" op te richten, die door het bieden van beschikbare en toegankelijke HPC-infrastructuur aan gebruikers (industrie en wetenschap) een bijdrage kan leveren aan de Europese concurrentiepositie op het gebied van AI.
- Het kabinet ontving reeds signalen dat de Nederlandse HPC-gemeenschap behoefte voelt aan toegang tot meer AI-rekenkracht, waar het voorstel in kan voorzien.
- Het kabinet zal tijdens de onderhandelingen inzetten op: 1) het belang van optimale afstemming tussen nationale programma's en middelen en de nieuwe activiteiten onder EuroHPC; 2) voldoende ruimte voor zowel gebruik door start-ups als wetenschappelijke toepassingen; en 3) dat eerder bepaalde EuroHPC-doelstellingen en -activiteiten onverminderd dienen te worden gehandhaafd.
- De "AI-factories" zijn geen juridische entiteit. Het is daarom van belang dat de EuroHPC gemeenschappelijke onderneming duidelijk communiceert wat de status van deze entiteiten is en hoe deze zich verhouden tot bestaande activiteiten.